

her i Betænkningen, fordi det virkelig er mit Mvov, at vi skulde gjøre Noget, og ikke kunne forsvare at undlade det. Jeg vil derfor slutte med at sige, at det vil glæde mig, om de høje Herrer ville sige: Her er Pengene. Kun Et je vi paa, og det er, at Udgifterne saa nogenlunde efter menneskeligt Skjøn kommer til at bæres af dem, der kunne bære dem. Det vil for mig være om, at Danmark har en Fremtid, det vil være et Fingerpeg om, at det offerberedvillige Sind er tilstede (Kjær: Der ler Scavenius). Man kan gjerne le, men det er dog saa, at ingen Adelsmand havde Penge til Christian den 4de, og det var Begyndelsen til, at Adelen mistede sine Forrettigheder; den blev knækket 1660, og da kom Borgerstanden frem. Jeg vil derfor sige til Pengemændene og Forrettighedernes Mand: tal ikke alene om Forrettighederne, tal ikke alene om, at de, der eie Noget og vide Noget skulle regjere, men vær endelig ogsaa de første, naar det gjælder, om at udville det, jeg har kaldet den sociale Uafhængighed, og naar det gjælder om at værne vort Fædreland, og vær ogsaa de første til at sige: Her er Pengene, vi skulle ikke staa tilbage. Saa have de dog nogen Ret til at beholde deres Forrettigheder. Der er ialtsald en Maade at skrive sig et Adelsbrev paa (Hør! Hør!).

P. G. Olsen: Da jeg ikke agter at tage Del i denne Forhandling, efter som jeg ikke tiltrov mig Dygtighed nok dertil, har jeg kun bedet om Ordet for en kort Bemærkning, idet jeg nemlig vil gjøre opmærksom paa den forunderlige Maade, hvorpaa det ærede Medlem for Veile Amts 3de Valgkreds (Th. Nielsen) tog det „Hør“ jeg tillod mig at raabe. Det ærede Medlem udtalte en Sætning, som efter min Mening er saa rigtig, at jeg ikke kunde Andet end give mit Bidrag til at staa den fast. Det var en Sætning, som forekommer mig at være opmuntrende for hele Folket, at være oplivende og virksom til gode Gjerninger i Folket, nemlig den, at det beror paa Folket selv, om det skal gaa tilgrunde eller ei, thi intet Folk, som ikke fortjener det, gaar tilgrunde. Her til tillod jeg mig at raabe „Hør“; men det ærede Medlem vender sig da imod mig og fortæller mig, ikke hvad jeg har sagt, men hvad en af mine nærmeste Meningsfæller, som jeg ikke engang veed, hvem er, skal have sagt. Jeg skal til enhver Tid være rede til at bære Ansvar for, hvad jeg selv har sagt, men jeg maa paa det Bestemteste fralægge mig at bære noget som helst Ansvar for, hvad Folk, som det ærede Medlem behager at kalde mine Meningsfæller, have sagt.

Luzen: Jeg beklager, at jeg ikke har kunnet være tilstede ved Forhandlingen her i Dag, saaledes at de Bemærkninger, jeg har at gjøre, maaske ville fremkalde et Brud i Debatten, men da Planerne til Forsvarsvesenets Ordning alle-

rede have været temmelig udførligt udviklede fra de forskjellige Taleres Side, vil jeg fra mit Standpunkt kunne indskrænke mig til, at gjøre nogle aforsittiske Bemærkninger. Det er ganske vist, at det ikke hører hjemme ved Sagens 2den Behandling at diskutere nye Planer om Forsvarsvesenet, det hører hjemme ved Sagens 1ste Behandling; men forsaavidt der i de fremkomne Forslag maatte være opstillet andre Planer end de, der have foreligget ved 1ste Behandling, bør de dog gjøres til Gjenstand for en særlig Behandling. Det forekommer mig altsaa, man maa lægge Mærke til, om de nu fremkomne Forslag indeholde nye Planer, og om disse Planer i saa Fald kunne siges at være alvorligt mente. Hvad for det Første angaar det Forslag, som er fremkommet fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), tror jeg, at man for det Første derom maa sige, at det er nyt, idet det ikke har været debatteret ved 1ste Behandling, og at det dernæst efter den Maade, hvorpaa det blev motiveret af den ærede Forslagsstiller, maa siges ikke at være alvorligt ment. (Winther: Nei!). Det ærede Medlem bekræfter altsaa, hvad jeg har sagt. (Winther: Nei, jeg afviser denne Paastand). Forslaget indeholder en Forsætning og en Plan. I Forsætningen hedder det: „Til Fremme af et Forsvarsvesen, beregnet paa en neutral Stilling for Landet“ osv. Der er ikke heri anført, at Forudsætningen for Forslaget er en neutral Stilling; men der siges kun, at Forslaget er beregnet paa en neutral Stilling, og hvad enten Danmark kan opnaa en neutral Stilling overfor Stormagterne og de øvrige europæiske Stater eller ikke, gjøres dette altsaa ikke til Betingelse for, at Loven kommer ud; der gives kun en Antydning af, hvad man har hørt for Die ved Udarbejdelsen af Planen. Fremdeles hedder det: „ville nedemævnte Anskaffelser og Anlag være at foretage efter en af Regjeringen forelagt Plan“. Det forekommer mig nu at være ganske mærkværdigt at ville skrive en Lov, som indeholder, at de og de Arbejder skulle foretages „efter en af Regjeringen forelagt Plan“. En Henvendelse af denne Beskaffenhed pleie vi at sætte ind i en motiveret Dagsorden; vi henstille i en saadan til Regjeringen, om den vil gjøre det eller det, men at stille et Forslag i denne Form, efter at Regjeringen har fremlagt en Plan, saaledes som den her har, forekommer mig at være noget mærkværdigt. Det Mærkværdigste er dog de Ord: „hvis Udsærelse ikke vil forde en Udgift af over 30 Millioner Kroner“. Her staaer ikke, at Udgiften ikke maa overstige 30 Millioner, men det er en nærmere Forklaring af, hvad der er forudsat, at den ikke vil overstige dette Beløb. Paa selve Planen skal jeg ikke komme nærmere ind, da jeg ikke antager, den vil blive vedtagen her i denne Forsamling og altsaa ikke vil komme videre; men jeg vil dog sige om den, at den for mig staaer